

Onderwerp Domus(Plus) en Skaeve Huse: bijzondere woonzorgvoorzieningen voor kwetsbare daklozen	
Nummer	2019/331996
Portefeuillehouder	Meijs, M.-Th.
Programma/beleidsveld	2.3 Opvang, wonen en herstel
Afdeling	MO
Auteur	Esselink, H.
Telefoonnummer	023-5114823
Email	hesselink@haarlem.nl
Kernboodschap	<p>De ambitie om bijzondere woonzorgvoorzieningen voor kwetsbare daklozen te realiseren, zoals opgenomen in het beleidskader respectievelijk uitvoeringsprogramma opvang, wonen en herstel, is verder uitgewerkt. Dit heeft onder meer geresulteerd in toetsingscriteria waaraan geschikte locaties voor deze woonzorgvoorzieningen Domus(Plus) en Skaeve Huse moeten voldoen.</p> <p>Na de voorliggende inhoudelijke uitwerking en het vaststellen van toetsingscriteria voor potentieel kansrijke locaties om de gewenste woonzorgvoorzieningen te realiseren, wordt een onderzoek uitgevoerd naar kansrijke locaties in Haarlem; de gemeenten in de VRK-regio zijn voor een project Domus(Plus) gevraagd medewerking te verlenen aan het onderzoek naar kansrijke locaties binnen hun gemeentegrenzen. Aan het einde van 2019 worden de resultaten hiervan gepresenteerd.</p>
Behandelaar voor commissie	Het college stuurt dit besluit ter advisering naar de commissie Samenleving. De commissie wordt verzocht advies te geven aan de raad over het voorstel van het college in paragraaf 2 en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering.
Relevante eerdere besluiten	<p>BBV 2016/324154 beleidskader opvang, wonen en herstel in raadsvergadering 22 september 2016.</p> <p>BBV 2017/131203 uitvoeringsprogramma maatschappelijke opvang in commissievergadering samenleving 24 november 2016.</p> <p>BBV 2017/604969 Skaeve Huse: voorlopig vaststellen nota van uitgangspunten en beoordelingscriteria potentiële locaties.</p> <p>BBV 2019/158104 informatienota over het proces voor Domus(Plus) en Skaeve Huse.</p>

Besluit College d.d. 7 mei 2018	Besluit: 1. Het college stelt het voorstel aan de raad vast. de secretaris, de burgemeester,
Besluit Raad d.d. (wordt ingevuld door de griffie)	De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders, Besluit: 1. De inhoudelijke uitwerking van de gewenste woonzorgvoorzieningen Domus(Plus) respectievelijk Skaeve Huse voor kwetsbare daklozen vast te stellen; 2. De toetsingscriteria voor potentieel kansrijke locaties om deze voorzieningen te realiseren, vast te stellen; 3. Het college opdracht te geven onderzoek in te stellen naar potentieel kansrijke locaties voor een Domus(Plus) in de VRK-regio Kennemerland respectievelijk een locatie Skaeve Huse in Haarlem. de griffier, de voorzitter,

1. Inleiding

De gemeente is in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning verantwoordelijk gesteld voor beschermd wonen en de opvang van dak- en thuislozen. In het beleidskader 'Opvang, wonen en herstel' (2016) werd onder meer de ambitie opgenomen om te voorzien in de dringende behoefte aan bijzondere woonzorgvoorzieningen voor langdurig zorgafhankelijke bewoners. Deze bewoners zijn moeilijk te ondersteunen in de reguliere 24-uurs-voorzieningen, veelal door verslaving gerelateerde problematiek. Er zijn ongeveer 24 cliënten gebaat bij een voorziening Domus(Plus) in onze regio. Daarnaast zijn er 4 tot 6 personen voor wie een project Skaeve Huse in Haarlem passend zou zijn. Deze mensen verblijven nu veelal binnen de bestaande voorzieningen voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Zij zijn vaak al door verschillende instellingen (onregelmatig) ondersteund, maar tot een succesvol hersteltraject is het nooit gekomen. Zij geven veel overlast – zowel binnen de genoemde instellingen als in de omgeving.

Het streven is daarom gericht op het realiseren van een Domus(Plus) voorziening voor de VRK-regio Kennemerland met een capaciteit van 24 personen respectievelijk vier locaties Skaeve Huse van elk circa 6 bewoners in verschillende gemeenten, waarvan één locatie voor 4 tot 6 personen in Haarlem. Met deze voorzieningen kan de vereiste ondersteuning en begeleiding geboden worden, waarmee enerzijds het welzijn van betrokkenen toeneemt en gelijktijdig de bestaande overlast voor de omgeving wordt gereduceerd.

Tijdens de raadsvergadering van 10 januari 2019 verzocht de raadscommissie Samenleving het college om deze ambities inhoudelijk uit te werken naar analogie van de 'Uitwerking plan van aanpak eerste opvang dak- en thuislozen' zoals dat in 2013 door de raad werd vastgesteld. Ook is verzocht om toetsingscriteria voor potentieel kansrijke locaties op te stellen en deze ter besluitvorming aan de raad voor te leggen samen met een globaal programma van eisen voor genoemde woonzorgvoorzieningen.

Voorliggend raadsstuk met bijgevoegde notitie wil hierin voorzien. Ter voorbereiding van de behandeling van voorliggend raadsstuk hebben leden van de raadscommissie samenleving op 12 april 2019 een werkbezoek gebracht aan de DomusPlus Tafelbergweg in Amsterdam.

Door de sterke samenhang tussen de gewenste voorzieningen Domus(Plus) respectievelijk Skaeve Huse, is er voor gekozen om in voorliggende notitie aandacht te besteden aan zowel Domus(Plus) als Skaeve Huse. Waar het gaat om Skaeve Huse is aangesloten op de eerdere behandeling van dit onderwerp in de commissie Samenleving van 6 september 2018.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. De inhoudelijke uitwerking van de gewenste woonzorgvoorzieningen Domus(Plus) respectievelijk Skaeve Huse voor kwetsbare daklozen vast te stellen;
2. De toetsingscriteria voor potentieel kansrijke locaties om deze voorzieningen te realiseren, vast te stellen;
3. Het college opdracht te geven onderzoek in te stellen naar potentieel kansrijke locaties voor een Domus(Plus) in de VRK-regio Kennemerland respectievelijk een locatie Skaeve Huse in Haarlem.

3. Beoogd resultaat

Voorliggende nota beoogt te onderbouwen dat er grote behoefte bestaat aan een project Domus(Plus) voor de VRK-regio Kennemerland respectievelijk een project Skaeve Huse voor de gemeente Haarlem. De toetsingscriteria voor potentiële locaties worden voorgelegd. Het streven is gericht op het creëren van bestuurlijk draagvlak voor een beleidskader waarbinnen de gewenste voorzieningen voorbereid kunnen worden. Na vaststelling van de randvoorwaarden kan de raad opdracht geven tot het uitvoeren van een locatieonderzoek in Haarlem. Inmiddels is ook aan de regiogemeenten gevraagd mogelijk geschikte locaties voor een Domus(Plus) voorziening aan te dragen.

4. Argumenten

1. *Het besluit past in het ingezette beleid*

In de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 (WMO), heeft de wetgever aan gemeentebesturen opgedragen maatwerkvoorzieningen beschermd wonen en maatschappelijke opvang te bieden aan personen die daarop zijn aangewezen. In het september 2016 vastgestelde Beleidskader Opvang, wonen en herstel is voor de periode 2017-2020 geschetst welk beleid gevoerd wordt ten aanzien van beschermd wonen en opvang in de VRK-regio Kennemerland. In dit beleidskader is aangegeven dat er behoefte bestaat aan aanvullende woonvoorzieningen voor meest kwetsbare groep inwoners. In het Uitvoeringsprogramma Opvang, wonen en herstel (maart 2017) is dit nader gespecificeerd en is het onderscheid geïntroduceerd tussen Skaeve Huse respectievelijk Domus(Plus). Er is in 2017 en 2018 vanuit de reserve Beschermd Wonen budget geraamd om de voorbereiding tot realisatie van deze projecten mogelijk te maken.

2. *Toetsingscriteria zijn nodig voor een geschikte locaties*

Potentiele locaties voor realisering van een Domus(Plus) respectievelijk Skaeve Huse dienen getoetst te worden aan een aantal criteria. De criteria hebben betrekking op:

- omgeving; bijv. afstand van het project tot “reguliere” bewoning
- bewoners; bijv. bereikbaarheid basisvoorzieningen zoals winkels en openbaar vervoer
- proces; bijv. beschikbaarheid perceel
- kosten; bijv. ontwikkelkosten
- wettelijke voorschriften; bijv. weg- en luchtverkeersgeluid

De toetsingscriteria zijn bedoeld om te toetsen of een locatie in principe haalbaar is voor het beoogde gebruik – de criteria zijn niet bedoeld als knock-out criteria, waarbij een locatie zonder meer onbruikbaar is als aan één criterium niet wordt voldaan. De criteria zijn opgenomen in de bijlage. Zoals in een raadscommissievergadering eerder werd gesteld, zal aan de wettelijk voorgeschreven vereisten vanzelfsprekend voldaan moeten worden; deze zijn in dit document om die reden buiten beschouwing gelaten.

3. *De invulling van Domus(Plus) en Skaeve Huse moet aan randvoorwaarden voldoen.*

De gewenste voorzieningen zijn beschermde woonvormen met de vereiste intensieve zorg en begeleiding van de doelgroep zoals in de bijgevoegde notitie wordt omschreven. Bij de voorbereidingen voor de realisatie van de voorzieningen geldt een aantal randvoorwaarden. Enerzijds zijn dit randvoorwaarden die betrekking hebben op de woonzorgvoorzieningen en haar potentiële bewoners zelf; anderzijds zijn er randvoorwaarden gericht op de omgeving en omwonenden. Doel is immers passende voorzieningen te realiseren voor een relatief kleine groep kwetsbare inwoners en gelijktijdig zorg te dragen voor het borgen van de openbare orde en sociale veiligheid in de wijk - het voorkomen van overlast voor omwonenden. De realisering van passende voorzieningen beoogt nadrukkelijk het verminderen van overlastgevend gedrag van cliënten in de openbare ruimte, net als het beperken en reguleren van middelengebruik. Het is om die reden van groot belang dat het gebouw optimaal bijdraagt aan het bieden van een rustige woonomgeving met zo min mogelijk prikkels voor de bewoners.

4. Na het vaststellen van de randvoorwaarden met toetsingscriteria voor potentiële locaties kan locatieonderzoek worden uitgevoerd

Potentiele locaties die (grotendeels) voldoen aan de criteria zoals hierboven gesteld, zijn in het verstedelijkte Haarlem schaars. Dat geldt voor ontwikkellocaties in het algemeen, maar voor locaties met een zekere afstand tot omwonenden en (kwetsbare) voorzieningen in het bijzonder. Een onderzoek naar potentieel kansrijke locaties volgt na het vaststellen van de randvoorwaarden; aan gemeenten in de VRK-regio Kennemerland is gevraagd medewerking te verlenen aan het onderzoek naar potentiële locaties voor een Domus(Plus).

5. Vervolg besluitvorming

In de 'Informatienota over het proces voor Domus(Plus) en Skaeve Huse' (2019/158104) staat het voorbereidings- en besluitvormingsproces gericht op de locatiestudie voor Domus(Plus) respectievelijk Skaeve Huse.

6. Financiële aspecten

In deze fase zijn financiële aspecten nog niet aan de orde. De kosten die gepaard zullen gaan met een onderzoek naar kansrijke locaties voor de gewenste voorzieningen, kunnen gedekt worden uit de bestaande regiobudgetten voor beschermd wonen/maatschappelijke opvang.

5. Risico's en kanttekeningen

De mogelijke vestiging van voorzieningen als Domus(Plus) en Skaeve Huse geeft aanleiding tot veel zorgen en vragen in de omgeving. Juist om die reden is het college doordrongen van de noodzaak om in dit proces alle aandacht te hebben voor de borging van veiligheid in de openbare ruimte. In de informatienota (2019/158104) is om die reden geschetst op welke wijze belanghebbenden betrokken gaan worden bij het onderzoek naar en de keuze voor locaties waar de gewenste voorzieningen gerealiseerd kunnen worden.

6. Uitvoering

Na behandeling van dit raadsvoorstel in de commissie Samenleving d.d. 6 juni 2019 en de gemeenteraad van 27 juni 2019, wordt het proces vervolgd zoals geschetst in eerder genoemde informatienota (2019/158104).

7. Communicatie en participatie

Met de organisaties die een rol spelen bij de zorg en begeleiding van kwetsbare daklozen in de VRK-regio Kennemerland, de ketenpartners, is de problematiek van meest kwetsbare cliënten regelmatig onderwerp van overleg. Zowel bij het opstellen van het beleidskader Opvang, wonen en herstel in 2016 als in de jaren daarna, hebben ketenpartners regelmatig gepleit voor het realiseren van

aanvullende woonzorgvoorzieningen Domus(Plus) en Skaeve Huse voor deze groep mensen¹. De voorbereidingen om in deze behoefte te voorzien, wordt in goede samenwerking met de ketenpartners uitgevoerd.

Voor de communicatie en participatie met betrekking tot het onderzoek naar potentieel kansrijke locaties wordt verwezen naar de informatienota (2019/158104).

8. Bijlage

1. Domus(Plus) en Skaeve Huse, woonzorgvoorzieningen voor kwetsbare daklozen.

¹ Op 4 januari 2019 hebben de ketenpartners hun zienswijze over de noodzaak van een Domus(plus) voorziening kenbaar gemaakt in een brief aan de gemeenteraad. De brief is te vinden bij de ter kennisname stukken van de gemeenteraadsvergadering van 31 januari 2019 of via [deze link](#).